

drogové informační centrum |
pracovní a sociální agentura |
doléčovací centrum |
terapeutická komunita Němčice |
terapeutická komunita Karlov |
CADAS |
centrum pro osoby v konfliktu se zákonem |
denní stacionář |
poradna pro rodiče |
kontaktní centrum |
terénní programy |

| sananim.cz
| drogovaporadna.cz
| odrogach.cz
| zavislost-info.cz

DĚTI, DROGY A ETIKA ANEB MALÉ ZPOVĚDNÍ ZRCADLO

Dr. Martina Richterová Těmínová

Praha, listopad 2012

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Mravní dilemata vyplývající z dnešního pojetí dítěte, rodiny

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Kazuistika 1

- Závislá matka s dítětem ve vlastní péči nastoupila se souhlasem OSPOD do léčby v TK Karlov
- Komunitu na doporučení OSPOD navštívil biologický otec(uživatel) se svojí matkou a dítě z komunity unesli
- OSPOD vydal předběžné rozhodnutí a svěřil dítě do péče matky otce dítěte

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Co děláme?

- Když se někde objeví dítě – zbystříme
- Naše nastavení, připravenost a motivovanost jsou rizikové z hlediska ochoty překračovat hranice a jednat nestandardně a často nespravedlivě
- Překračování hranic máme snadno zdůvodněné:

VŽDYŤ JDE PŘECE O DÍTĚ

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

- Jdeme snadno do koalice s dítětem proti rodiči, blízkému
- Hledáme nestandardní řešení
- Závodíme s časem – vše musí být hned, kdo není rychlý, nespolupracuje
- Máme větší tendenci jednat radikálně a nekompromisně

VŽDYŤ TO DÍTĚ JE V OHROŽENÍ

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Zpovědní zrcadlo

- Jak se v takové situaci chová pravý profesionál ?
- Umíme ovládat své rodičovské pudy?
- Nezneužíváme moc profesionála s rodičovskou zkušeností?

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

ZLOBIVÉ DÍTĚ

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Kazuistika 2

- Rodiče přicházejí s mladistvou klientkou, která s přítelem vykradla rodičům byt včetně šperků po babičce. Mladistvá užívá pervitin víkendově, ve škole začíná mít absence, doma nedodrží dohody
- Klientka nevnímá, že by měla problém
- Rodiče trvají na nástupu do residenční léčby nebo na nařízení ústavní výchovy, už to nezvládají, bojí se o ni, nevidí žádné východisko

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Kazuistika 3

- Mladistvá klientka se v rámci terapie v TK svěřila, že byla zneužívána otčímem. Mluvila o tom s matkou, matka tomu nevěnovala pozornost a řekla, že to není pravda. Klientka nechce o tom informovat policii a nechce zatím s tímto tématem pracovat v rámci rodinné terapie.
- Matka s otčímem přijíždějí na návštěvu komunity

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Co děláme?

- Rodičů a blízkých je nám upřímně líto , buď máme pubertu svých dětí za sebou a nebo nás to čeká a dost se toho obáváme
- Uzavíráme koalici s rodiči
- Jasně je označeno dítě, jako původce problémů rodiny
- **VŽDYŤ JE TO SRAŠNÉ, CO DĚLÁ**

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Zpovědní zrcadlo

- Jak se v takové situaci chová pravý profesionál ?
- Umíme ovládat své rodičovské pudy?
- Nezneužíváme moc profesionála s rodičovskou zkušeností?
- Respektujeme přání mladistvého?

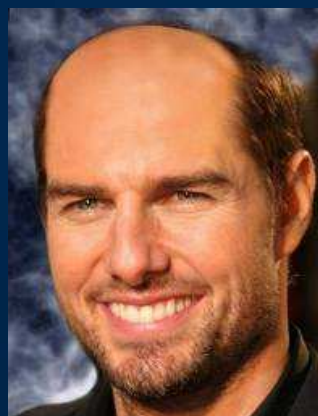
| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Problémy vyplývající z právního vymezení

0 - 18

18 - 99

SANANIM

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Problémy vyplývající z právního vymezení

- **Úmluva o právech dítěte**dítě 0 – 18 let
- **Občanský zákoník**..... nezletilý 0-18 let
- **Zákoník práce**mladistvý 15 – 18let
- **Trestní zákoník**.....mladistvý 15 – 18 let

SANANIM

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Občanský zákoník

- § 9
- Nezletilí mají způsobilost jen k takovým právním úkonům, které jsou svou povahou přiměřené rozumové a volní vyspělosti odpovídající jejich věku

Zákon o sociálně právní ochraně dětí

- §8 (1) Dítě má právo požádat orgány sociálně-právní ochrany a zařízení sociálně-právní ochrany, státní orgány, kterým podle zvláštních právních předpisů⁷⁾ přísluší též ochrana práv a oprávněných zájmů dítěte, pověřené osoby, školy, školská zařízení a zdravotnická zařízení o pomoc při ochraně svého života a dalších svých práv; tyto orgány, právnické a fyzické osoby a pověřené osoby jsou povinny poskytnout dítěti odpovídající pomoc. Dítě má právo požádat o pomoc i bez vědomí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte.

Můžeme poskytnout dítěti do 15 let nějakou službu, když o ní sám požádá?

ANO

- Potřebujeme získat důvěru dítěte
- Když ho odmítneme, další službu nevyhledá
- Můžeme s ním pracovat na tom, aby o svých potížích, trápení rodičům řekl v průběhu péče
- Ať je alespoň s někým v kontaktu

NE

- Porušila bych zákon
- Jako rodič bych také chtěla být informována a vědět, že moje dítě bere drogy
- Rodič má za své dítě plnou zodpovědnost

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Můžeme pracovat s klientem od 15 do 18 let?

ANO

- Je dostatečně vyspělý na to, aby si uměl říci o pomoc
- Když je trestně odpovědný, je odpovědný i za svoji nápravu
- Často je za užíváním drog zneužívání

NE

- Jako rodič mám právo vědět, co se s mým dítětem děje
- Dítě je do 18 let

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Nediferencované období dětství

- Vytváří falešnou představu, že se z dítěte stává dospělý automaticky
- Neumožňuje dítěti výrazně a fakticky zažít milníky (rituály) svého dozrávání a dospívání
- Neoznačuje postupné přebírání odpovědnosti a zároveň svobody

SANANIM

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Nediferencované období dětství

- Vytváří nerovnovážený a velmi zmatečný stav pro mladistvého

SANANIM

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Je trestně odpovědný

SANANIM

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Nemůže si sám nasmlouvat péči

SANANIM

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Může si koupit fichtla

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Etická dilemata týkající se kontraktu

- Zákon říká, že kontrakt můžeme uzavřít s klientem nezletilým, ale vždy ho musí schválit rodiče.
- Je to tedy kontrakt:
 - Dvoustranný ?
 - Dvoustranný s nutnou kontrasignací ?
 - Trojstranný ?

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Zpovědní zrcadlo

- Jsou v kontraktu s nezletilým vždy jasně a srozumitelně vydefinovány povinnosti, práva a odpovědnosti všech zúčastněných stran?
- Služby Dítěte....Rodiče ?
- Je kontrakt opravdu vyvážený ve výše uvedených ohledech?

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Jak zacházíme s informacemi v případě kontraktu s nezletilým klientem?

- Nepředáváme si nějaké informace za zády dítěte ?
- (vždyť my dospělí víme)
- Neblokujeme dítě v separaci ?
- Nepodporujeme předčasnou separaci?
- Neblokujeme komunikaci mezi rodiči a dítětem ?
- Neznekompetentňujeme rodiče v jejich péči o dítě např. předčasnou nebo dlouhou hospitalizací?

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Hospitalizace

- Je rozhodnutí o umístění dítěte do zařízení či hospitalizace opravdu pro dítě nejlepším řešením ?
- (není to nejlepší pro nás, že jsme případ hezky vyřešili?)
- Není to nejlepší pro rodiče, že mají šanci, že jim někdo dítě napraví?)

Zpovědní zrcadlo

- Nepřebíráme příliš ochotně v případě umístění dítěte do residenční péče rodičovské kompetence?
- Umožňujeme umístěním vzájemnou komunikaci, přiblížení a pochopení?
- Neblokujeme separační proces odstraněním těch osob, od kterých se má dítě odseparovat?

- Děkuji za pozornost

SANANIM

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz